

Școala Doctorală de Științe Socio-Umane

Domeniul: Administrarea Afacerilor

TEZA DE ABILITARE

CERCETĂRI PRIVIND IMPACTUL MULTIDIMENSIONAL AL SUSTENABILITĂȚII ÎN MEDIUL ECONOMIC ȘI AFACERI

Autor: Conferențiar univ. dr. KARDOS MIHAELA

*Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie
“George Emil Palade” din Târgu Mureș*

2023

REZUMAT

Teza de abilitare cu titlul „*CERCETĂRI PRIVIND IMPACTUL MULTIDIMENSIONAL AL SUSTENABILITĂȚII ÎN MEDIUL ECONOMIC ȘI AFACERI*” prezintă cele mai relevante contribuții științifice, realizări profesionale și de cercetare obținute în cei 14 ani de la dobândirea titlului de doctor, precum și perspectivele de dezvoltare și evoluție a carierei, în vederea obținerii atestatului de abilitare în domeniul *Administrarea Afacerilor*. Toate acestea sunt integrate demersurilor din activitatea academică și științifică realizate pe parcursul celor 17 de ani de carieră în Universitatea ”Petru Maior” din Târgu Mureș, din 2018 devenită Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie ”G.E. Palade” din Târgu Mureș.

Problematica sustenabilității și a impactului său multidimensional în mediul economic și afaceri este de actualitate și de interes pentru comunitatea științifică preocupată, într-o abordare transdisciplinară, să ofere răspunsuri și soluții la provocările atât de complexe determinate de noua paradigmă a dezvoltării sustenabile, care determină reconfigurarea proceselor economice și transformarea modelelor de afaceri.

În această tematică atât de ofertantă se înscriu și preocupările activității mele de cercetare subscrise domeniului *Administrarea Afacerilor* care s-au conturat în câteva direcții de cercetare materializate în studii, cărți și articole științifice. Activitatea de cercetare este corelată cu pregătirea mea profesională și cu activitatea didactică, rezultatele cercetărilor fiind reflectate în disciplinele predate, în temele proiectelor la care am participat și în toate aspectele activităților academice.

Teza de abilitare este structurată în trei secțiuni. *Secțiunea I Realizări științifice, profesionale și academice* prezintă rezultatele propriilor cercetări și contribuțiile pe direcțiile de cercetare în arealul tematicii impactului multidimensional al sustenabilității în mediul economic și afaceri, având ca referință publicațiile considerate a fi cele mai relevante pentru realizările profesionale după obținerea în anul 2009 a titlului de doctor în Relații economice internaționale (International Business and Economics). *Secțiunea II Planul de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și academice* prezintă, pe baza sintezei realizărilor profesionale, academice și științifice, obiectivele și direcțiile de dezvoltare profesională care stau la baza activității viitoare. *Secțiunea III Bibliografia* include lista referințelor bibliografice utilizate în cadrul tezei de abilitare.

Direcțiile de cercetare abordate sunt detaliate în capitolele *Secțiunii I* și se referă la provocări actuale ale dezvoltării sustenabile, determinanți ai mediului economic favorabil

afacerilor sustenabile, modalități de încorporare a sustenabilității în modelele inovative de afaceri ale companiilor, precum și aspecte privind competitivitatea și sustenabilitatea în turism. La începutul fiecărui capitol prezint repere ale realizărilor științifice și ale activității profesionale relevante pentru tema abordată, urmând ca pe parcursul subcapitolelor să detaliez cercetările efectuate subliniind contribuțiile teoretice și practice, conform structurii specifice lucrărilor științifice (revizuirea literaturii, prezentarea metodologiei și discutarea rezultatelor).

Primul capitol *Provocări actuale privind dezvoltarea sustenabilă și rolul instrumentelor suport* se bazează pe principale rezultate ale cercetărilor desfășurate pe parcursul primilor 5 ani de la momentul finalizării doctoratului, perioadă care am desfășurat un program de cercetare postdoctorală având tema „Modele de dezvoltare sustenabilă. Rolul comunicării și al instrumentelor suport”. Folosind rezultatele propriilor cercetări empirice, pornind de la o revizuire a literaturii, în acest capitol urmăresc să pun în evidență noi perspective privind provocările actuale ale sustenabilității și propriile analize cu scopul de a contribui la demersurile dificile de cuantificare ale progresului pe drumul lung către sustenabilitate la nivel european, cu focus asupra României. Dezvoltarea afacerilor sustenabile poate avea loc doar într-un mediu economic și într-o societate în care sustenabilitatea este un *modus vivendi* iar pentru a atinge acest deziderat este nevoie de o gama largă de instrumente suport, așa cum sunt educația și buna guvernare pe care le-am aprofundat în cercetări, indispensabile în transformarea scopurilor și principiilor sustenabilității în acțiuni concrete, comportamente și atitudini.

Pornind de la faptul că mediul economic și afacerile sustenabile sunt indisolubil legate de inovare, antreprenariat și investiții, văzute drept forțe motrice pentru sustenabilitate, capitolul al doilea *Inovare, antreprenariat și investiții străine - determinanți ai mediului economic favorabil afacerilor sustenabile* prezintă contribuțiile prin cercetări empirice privind capacitatea de inovare, dimensiunea antreprenariatului și investițiile străine directe în corelație cu aspectele sustenabilității într-o abordare la nivel european, punând în evidență considerații privind factorii cheie de consolidare a acestor demersuri pe cele trei direcții, vizând direct situația României, toate acestea reprezentând cadrul general și premisele pentru transformarea sustenabilă a afacerilor într-un mediu economic favorabil.

Pe măsură ce societatea a devenit din ce în ce mai preocupată de aspectele sustenabilității, au fost deschise noi direcții ale dezbaterilor privind rolurile și responsabilitățile afacerilor în acest sens. Drept răspuns, multe companii au ales să își inoveze modelele de afaceri prin schimbarea comportamentelor, încorporând în activitățile lor diferite aspecte ale sustenabilității. Paleta de opțiuni și alegeri pentru transformarea afacerilor în unele sustenabile

este extrem de variată și face obiectul multiplelor investigații. Dintre acestea, în capitolul al treilea *Integrarea sustenabilității în modelele inovative de afaceri* sunt prezentate contribuțiile unor cercetări mai recente (3 articole ISI Web of Science Clarivate, din care unul în domeniul *Infoeconomics*). Una dintre acestea se referă la dezvoltarea și implementarea strategiilor de marketing verde la nivelul afacerilor, punctând într-o viziune integrativă rolurile acestuia în informarea, conștientizarea, educarea și schimbarea comportamentului consumatorilor pro sustenabilitate. O altă perspectivă a sustenabilității în afaceri se referă la modalitățile de valorificare a oportunităților de inovare prin utilizarea tehnologiilor digitale în modelele de afaceri, cu efecte semnificative asupra performanței companiilor.

În capitolul al patrulea *Competitivitate și sustenabilitate în turism* prezintă rezultatele cercetărilor (în principal, 2 articole ISI Web of Science Clarivate, din care unul în domeniul *Core Economics*) și ale preocupărilor în domeniul competitivității și al turismului, un sector important care reacționează prompt în fața provocărilor sustenabilității, făcând obiectul mai multor cercetări datorită implicațiilor sale multiple și a efectelor de propagare în mediul economic și al afacerilor. Din această perspectivă, sunt relevante contribuțiile personale privind analiza dinamică a competitivității în turism și oportunitățile de a dezvolta turismul dentar pentru consolidarea pieței turistice din România ca destinație sustenabilă.

Secțiunea II a tezei de abilitare se concentrează pe evoluția carierei academice, profesionale și științifice, care stă la baza formulării obiectivelor și direcțiilor de activitate viitoare. Interesul pentru o pregătire temeinică și exhaustivă, dorința de perfecționare și dezvoltare profesională sunt constante ale activității mele, dovedite fiind de pilonii pregătirii mele profesionale după absolvirea studiilor de licență (5 programe de masterat și studii postuniversitare, doctorat, program de cercetare postdoctorală) și de preocupările pluridimensionale din activitatea didactică și științifică, la care se adaugă responsabilități în activitatea administrativă a universității și în comunitatea academică.

Carierea academică mi-am început-o în calitate de cadru didactic asociat, iar din anul 2006 sunt cadru didactic titular al universității la Facultatea de Economie și Drept, parcurgând treptele carierei didactice: asistent universitar (2006-2009), lector (2009-2013) și conferențiar (2013 – prezent) la Departamentul ED1 - Științe economice, pe care îl conduc în calitate de director din 2016. Sunt titularul mai multor discipline din sfera domeniului *Administrarea Afacerilor* (ex. Afaceri internaționale, Strategii de business în economia globală, Management strategic, Managementul schimbării organizaționale) și am urmărit să-mi perfecționez activitatea didactică prin participarea la cursuri oferite de universități internaționale în tematica disciplinelor predate, cursuri de perfecționare a abilităților și tehnicilor de predare și 10

mobilități de predare la universități din Europa. La acestea se adaugă coordonarea și organizarea a numeroase evenimente și workshop-uri pentru studenți și realizarea la televiziunea universității a unei serii de emisiuni sub genericul Business Leaders în care am adus în atenția studenților și a comunității academice teme de antreprenoriat, afaceri inovative, proiecte și business-uri de succes.

Preocupările pentru activitatea științifică ocupă un loc important în activitatea mea și s-au manifestat concomitent cu activitatea didactică, într-o abordare sinergică. Am realizat studii și cercetări atât individual, cât și în cadrul unor echipe de cercetare, rezultatele fiind valorificate în diferite publicații care, în cea mai mare parte, stau la baza tezei de abilitare, (după obținerea titlului de doctor) cele mai importante fiind 5 articole ISI Web of Science Clarivate (1 articol Core Economics, 1 articol Infoeconomics, 3 articole alte domenii), 7 lucrări ISI Proceedings, 4 cărți publicate la edituri naționale (din care 3 unic autor) și 2 capitole în cărți publicate la edituri internaționale. Calitatea de referent științific la 15 publicații internaționale și naționale de prestigiu, precum și numărul de citări (H-index ISI WoS = 4, H-index SCOPUS = 3, H-index Google Scholar = 6) certifică recunoașterea și impactul național și internațional al contribuțiilor științifice. Experiența profesională și de cercetare a fost completată de participarea în 15 proiecte naționale și internaționale, inclusiv de cercetare. În calitate de membru al echipei de proiect am participat la competițiile PCE-UEFISCDI 2020 și 2021 (proiecte nefinanțate: 2020 - 80,4 puncte, 2021 - 76,5 puncte). Toate acestea mi-au fost favorabile îmbunătățirii abilităților de colaborare și de coordonare a activităților în medii de lucru competitive.

Pornind de la aceste considerente și în corelație cu obiectivele instituționale ale universității în care îmi desfășor activitatea mi-am stabilit direcțiile strategice de dezvoltare a carierei. Sub aspect didactic, îmi propun perfecționarea activității, introducerea unor discipline inovative cu caracter interdisciplinar și implicarea studenților în activități educaționale care să asigure interfața teorie – practică. Din perspectiva activității de cercetare științifică urmăresc extinderea domeniului de competențe de cercetare, consolidarea activității în cadrul echipelor de cercetare, creșterea vizibilității naționale și internaționale a activității de cercetare, elaborarea unor proiecte de cercetare și participarea la competiții naționale și internaționale. În corelarea acestor demersuri, un obiectiv important este obținerea atestatului de abilitare și, pe viitor, afilierea la Școala Doctorală de Administrarea Afacerilor aflată în pregătire la UMFST "G.E. Palade" din Târgu Mureș.

Teza de abilitare se încheie cu *Secțiunea III – Bibliografia*, care enumeră principalele referințe bibliografice ale publicațiilor care susțin direcțiile de cercetare evidențiate în teză:

- cele 10 lucrări științifice cele mai relevante ale autoarei, precum și alte contribuții proprii în literatura științifică;
- cele mai relevante 10 citări (articole publicate în jurnale cu impact și vizibilitate la nivel internațional ISI Web of Science Clarivate, cuartila Q1 după AIS) ale cercetărilor proprii;
- peste 330 de lucrări consultate (articole, cărți, studii).

Teza de abilitare nu își propune și nici nu ar avea cum să epuizeze subiectul atât de ofertant și de complex al impactului multidimensional al sustenabilității în mediul economic și afaceri, ci urmărește să surprindă câteva elemente esențiale din cercetările și contribuțiile personale asociate domeniului. Acestea constituie puncte de plecare pentru alte cercetări, prin analiza altor fațete ale problematicii, utilizând metodologii complementare și lăsă, astfel, un drum deschis dezvoltării cunoașterii în domeniu pe care îmi doresc să-l parcurg și pe viitor.